

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГЕОФІЗИКИ ім. С.І. СУББОТІНА**

СХВАЛЕНО

Вченою радою Інституту геофізики
ім. С.І. Субботіна НАН України
«20» грудня_2021 р.
Протокол № 15

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Інституту геофізики
ім. С.І. Субботіна НАНУ

В. Сітаросієнко



Зітатій СТАРОСТЕНКО

«20» грудня_2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ДЛЯ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ,
ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА
ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ
в Інституті геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України**

КИЇВ 2021

1. Загальні положення

1.1. Положення про визнання в Інституті геофізики ім. С.І. Субботіна Національної академії наук України результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність».

1.2. Положення регламентує порядок визнання шляхом валідації результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті аспірантами, які навчаються в Інституті геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України (далі – Інститут).

1.3. Відповідно до Закону України «Про освіту» особа реалізує своє право на освіту впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти. Інститут визнає ці види освіти, створює умови для розвитку суб'єктів освітньої діяльності, що надають відповідні освітні послуги, а також заохочує до здобуття освіти всіх видів.

1.4. Основні терміни та визначення:

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення аспірантами визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Види неформальної освіти: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або опанування окремих навчальних дисциплін/освітніх компонентів.

Валідація – формалізований процес визначення рівня володіння

здобувачами запланованими результатами навчання. Засоби валідації результатів неформальної та/або інформальної освіти – екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог.

2. Порядок перезарахування результатів навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти

2.1. За наявності міжнародного сертифікату з іноземної мови (англійська, французька, німецька) на рівні B2 та вище, дисципліна «Іноземна мова» з циклу загальної підготовки навчального плану аспіранту може бути зарахована з максимальною оцінкою.

2.2. Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті:

2.2.1. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, які входять до навчального плану за яким навчається аспірант (далі – НП), з другого семестру. Визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, у якому згідно з НП передбачено опанування освітнього компонента, який може бути частково чи повністю зарахований.

2.2.2. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті розповсюджується як на обов'язкові, так і на вибіркові навчальні дисципліни та/або освітні компоненти НП.

2.2.3. Зарахована може бути як навчальна дисципліна повністю, так і її складові (освітні компоненти, змістовні модулі, окремі теми).

2.2.4. Інститут може визнати результати навчання здобуті у неформальній/інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу освітньої програми здобувача, але, як правило, не більше 6 кредитів в межах навчального року.

2.2.5. Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання шляхом неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (практичній роботі, семінару, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

2.3. Процедура валідації результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті:

2.3.1. Здобувач вищої освіти звертається з заявою на ім'я директора Інституту з проханням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або

інформальній освіті (Додаток 1). До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання, набутих під час неформального навчання, а також результати контролю. В разі наявності у здобувача результатів навчання з освітніх компонентів, які він здобув самостійно під час інформальної освіти, він вказує це в заяві, з проханням призначити позачерговий контрольний захід.

2.3.2. У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, нотаріально завірений;

2.3.3. Заяву про зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здобувач вищої освіти подає протягом перших 10 робочих днів від початку навчання задля того, щоб у випадку відмови у їх зарахуванні він мав би можливість пройти підготовку з відповідної дисципліни у повному обсязі.

2.4. Визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті передбачає такі обов'язкові етапи:

2.4.1. Розпорядженням директора Інституту створюється фахова комісія, яка визначає можливість, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, які були набуті у неформальній або інформальній освіті.

До складу фахової комісії входять (не менше 3-х осіб):

- директор Інституту;
- гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач;
- науковий керівник дисертаційної роботи;
- науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисципліни,

що пропонується до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті.

2.4.2. Комісія може рекомендувати: повне зарахування, часткове зарахування та відмову у зарахуванні результатів неформальної освіти (Додаток 2). Повне зарахування результатів неформальної освіти рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75%). Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому випадку зарахування дисципліни здійснюється за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденої співбесіди.

2.4.3. Фахова комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та перезараховує результати навчання, або призначає атестацію.

Фахова комісія приймає до уваги результати неформального навчання та може

присвоїти кредити з дисциплін, що відповідають вимогам відповідної освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Фахова комісія визначає змістовну відповідність результатів неформального навчання та навчальних дисциплін, керуючись переліком компетентностей і результатів навчання, досягнення яких передбачене освітньою програмою здобувача.

2.4.4. Фахова комісія визначає метод оцінювання результатів навчання, відповідно до робочої навчальної програми.

2.4.5. Здобувачу надається можливість ознайомитися з робочою програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо робочою навчальною програмою передбачено виконання письмової роботи з даної дисципліни (курсової роботи, курсового проєкту тощо), то здобувача ознайомлюють із переліком тем письмової роботи.

2.4.6. Також здобувача ознайомлюють з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

- Підсумкова оцінка зазначається згідно документа здобувача, що підтверджує участь у заході неформальної освіти. Комісія в обов'язковому порядку визначає підсумкову оцінку за її відсутності в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо). У випадку відсутності підсумкової оцінки комісія проводить контрольний захід.

- Фахова комісія надає здобувачу до 10 робочих днів для підготовки до контрольного заходу (з кожної навчальної дисципліни/освітнього компонента) та для виконання обраної ним теми/варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

- Підсумковий контроль проводиться у вигляді письмового екзамену.

2.4.7. За підсумками роботи фахова комісія складає протокол, у якому міститься висновок про повне (часткове) зарахування чи не зарахування відповідної навчальної дисципліни. В разі зарахування навчальної дисципліни/освітнього компонента у індивідуальний план здобувача вносяться: назва навчальної дисципліни/освітнього компонента, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо зарахування (номер протоколу засідання предметної комісії). Здобувач звільняється від вивчення зарахованої навчальної дисципліни/освітнього компонента.

2.4.8. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів неформальної чи/та інформальної освіти здобувач має право звернутися з заявою про апеляцією на ім'я директора Інституту. Директор Інституту своїм наказом створює апеляційну комісію з членів, які не входили до складу фахової комісії. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої

скарги без задоволення.

3. Прикінцеві положення

3.1. Протокол предметної комісії, у якому міститься висновок стосовно визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної чи/та інформальної освіти, а також заява на ім'я директора Інституту з копіями документів (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо) зберігаються в особистій справі здобувача. Протокол у якому міститься висновок щодо не визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної чи/та інформальної освіти зберігається в аспірантурі Інституту 3 роки.

3.2. У випадку виникнення конфліктної ситуації здобувача з членами предметної комісії, врегулювання здійснюється згідно з Положенням про вирішення конфліктних ситуацій в Інституті геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України за відповідним зверненням зі сторін конфлікту.

ДОДАТОК 1

Директору Інституту геофізики
ім. С.І. Субботіна НАН України
аспіранта _____ курсу
спеціальність _____

(ПБ здобувача вищої освіти)

ЗАЯВА

Прошу визнати результати навчання, набуті мною у неформальній/інформальній (зазначити потрібне) освіті як результати семестрового контролю з навчальної дисципліни/освітнього компонента «_____».

Для визнання результатів неформальної освіти додаються документи:

(свідоцтво, диплом, сертифікат тощо)

(найменування закладу (підприємства, установи, організації), що видав документ).

Дата подання заяви: «__» _____ 20__ р.

Підпис здобувача вищої освіти _____

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГЕОФІЗИКИ ІМ. С.І. СУББОТІНА НАН УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ №____

Від «__»_____ 20__ р.

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної освіти,
створеної наказом директора Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України

від «__»_____ 20__ р. №____

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали: Валідування результатів навчання, набутих у неформальній
освіті здобувачем _____.

На розгляд предметної комісії надані наступні документи:

- заява здобувача _____ щодо визнання
результатів навчання, набутих у неформальній освіті як результат семестрового
контролю з освітнього компоненту
«_____»;

- документи, що підтверджують набуття результатів навчання:

(вказати: назву та дату видачі документу, організацію, яка видала документ, посилання на її сайт, назву курсу,
обсяг курсу, досягнуті результати навчання тощо).

Рішення предметної комісії: (Обрати потрібне)

1. За результатами розгляду наданих здобувачем документів, що
підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх
ПОВНУ ВІДПОВІДНІСТЬ із компетентностями, що формуються навчальною
дисципліною/освітнім компонентом «_____»

2. **ВИЗНАТИ** результати, набуті під час неформального навчання як
результати семестрового контролю з навчальної дисципліни/освітнього компонента
«_____», та виставити оцінку «_____» (_____ балів ЄКТС).

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх **НЕВІДПОВІДНІСТЬ** із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною/освітнім компонентом «_____»

2. **НЕ ВИЗНАТИ** результати, набуті під час неформального навчання як **семестрового контролю** з навчальної дисципліни/освітнього компонента «_____»

1. За результатами розгляду наданих здобувачем документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх **ЧАСТКОВУ ВІДПОВІДНІСТЬ** із компетентностями, що формуються освітнім компонентом

«_____»

2. **ВИЗНАТИ** результати, набуті під час неформального навчання як результати **поточного контролю** з освітнього компонента «_____»

3. Зарахувати наступні складові робочої програми освітнього компонента з балами, відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання:

тема: «_____», бали: _____,

тема: «_____», бали: _____.

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, **НЕМАЄ МОЖЛИВОСТІ ВСТАНОВИТИ ЇХ СТУПІНЬ ВІДПОВІДНОСТІ** із компетентностями, що формуються у відповідності до навчальної дисципліни/освітнього компоненту «_____».

2. Призначити **ПРОВЕДЕННЯ** «__» _____ 20__ року **СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ** у вигляді екзамену/заліку з навчальної дисципліни/освітнього компонента «_____»

Голова комісії: _____
підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Члени комісії: _____
підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

З рішенням комісії ознайомлений: «__» _____ 20__ р. _____
підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ